

การประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่า จังหวัดเชียงราย

อุทุมพร เชื้อนคำ¹, ฉัญลักษณ์ วงศ์², ณัฐธิดา ยี่ภิญโญ³,
อารีญา ศรีจุมปา⁴, ชนกนันท์ ฝากมิตร⁵ และ สุเวช พิมน้ำเย็น⁶

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์การวิจัยนี้เพื่อประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่า อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย และทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ย ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กหญิงและเด็กชาย ปีการศึกษา 2564 ประชากรเป้าหมายในการวิจัยคือ เด็กปฐมวัยที่มีอายุ 3-5 ปี ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่า จำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์เด็กอายุ 3-5 ปี สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และค่าที (t-Test) ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัย ส่วนมากมีความฉลาดทางอารมณ์ระดับปกติ ร้อยละ 81.1 สูงกว่าปกติ ร้อยละ 18.9 ตามลำดับ คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กหญิงและเด็กชายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ความฉลาดทางอารมณ์, เด็กปฐมวัย, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

¹ ครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่า อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

² ครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่า อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

³ ครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่า อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

⁴ ครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่า อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

⁵ อาจารย์ คณะสหเวชศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

⁶ อาจารย์ คณะสหเวชศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น E-mail: suwech1981@northern.ac.th

Emotional Quotient Assessment of Early Childhood in the Child Development Center, Pakordum Subdistrict Administration Organization, Chiang Rai Province

Uthumphorn Khueankham¹, Thanyalak Wongkuru², Nattida Yeepinyo³,
Arriya Srijumpa⁴, Chanoknun Fakmit⁵ and Suwech Pimnumyen⁶

Abstract

The aim of this research was to assess emotional quotient of early childhood in the Child Development Center, Pakordum subdistrict administration organization, Mae Lao district, Chiang Rai province, Thailand. Academic year 2021. The target population for research were 37 early childhoods; 3-5 years old in the Child Development Center, Pakordum subdistrict administration organization. The research instrument was an assessment questionnaire for emotional quotient in early childhood; 3-5 years old. The statistics used for data analysis were frequency, percentage and t-Test. The results found that the emotional quotient of early childhood was at normal level (81.1%) and high level (18.9%). There is no difference in the mean emotional quotient between girls and boys with a statistical significance at 0.05 level.

Keywords: Emotional Quotient, Early Childhood, Child Development Center

---

¹ Teacher, Child Development Center, Pakordum Subdistrict Administration Organization, Mae Lao district, Chiang Rai province

² Teacher, Child Development Center, Pakordum Subdistrict Administration Organization, Mae Lao district, Chiang Rai province

³ Teacher, Child Development Center, Pakordum Subdistrict Administration Organization, Mae Lao district, Chiang Rai province

⁴ Teacher, Child Development Center, Pakordum Subdistrict Administration Organization, Mae Lao district, Chiang Rai province

⁵ Lecturer, Faculty of Allied Health Sciences, Northern College

⁶ Lecturer, Faculty of Allied Health Sciences, Northern College E-mail: suwech1981@northern.ac.th

บทนำ

ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient หรือ Emotional Intelligence) นิยมเรียกย่อว่า EQ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ มีจิตใจที่มั่นคง การมองโลกในแง่ดี รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีความมุ่งมั่นแน่วแน่ มีเหตุผล มีสติ สามารถควบคุมตนเอง มีความสามารถในการรับรู้ถึงความต้องการของคนอื่น และรู้จักมารยาททางสังคม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ คนที่มี EQ ดี จะเป็นคนที่สามารถแสดงออกทางพฤติกรรมต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมตามวัย และสามารถอยู่กับคนอื่นๆ ในสังคมได้อย่างดี (วรพันธ์ ศรียากร, 2562)

ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็ก เป็นความพร้อมทางอารมณ์ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น โดยรู้จักอารมณ์ตนเองและผู้อื่น แสดงความเห็นใจหรือปลอบใจผู้อื่น อดทนและรอคอยได้ มีน้ำใจ รู้จักให้ รู้จักแบ่งปัน รู้ว่าทำผิดหรือยอมรับผิด มีความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง พร้อมทำให้ตนเองเกิดความสุข โดยมีความพอใจ ความอบอุ่น และสนุกสนานร่าเริง (สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต, 2559) เด็กปฐมวัยถือได้ว่าเป็นช่วงที่มีความสำคัญในการวางรากฐานของชีวิต เนื่องด้วยเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิต เป็นวัยแห่งพัฒนาการด้านต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เป็นช่วงสำคัญที่ควรได้รับการพัฒนาให้ถูกต้อง การจัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยนี้จึงต้องคำนึงถึงเรื่องการส่งเสริมพัฒนาการที่ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา (อรัญญา กุฎจอมศรี, 2557)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่ดำ ตำบลปากอ่ดำ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย เปิดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 2-5 ปี มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กได้รับการดูแลที่ถูกสุขลักษณะ ได้รับการฝึกฝนพัฒนาตามวัยและเต็มตามศักยภาพพัฒนาความพร้อมของเด็กทุกๆ ด้านแบบองค์รวมตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย สอดคล้องกับมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ, 2562) การประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กจะช่วยให้ครูผู้ดูแลเด็กได้ทราบถึงจุดเด่นของลักษณะความฉลาดทางอารมณ์ที่ควรส่งเสริมและจุดอ่อนที่ควรพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถใช้ในการติดตามเพื่อดูพัฒนาการทางอารมณ์ว่ามีความก้าวหน้ามากขึ้นเพียงใดเมื่อเด็กนั้นมีอายุเพิ่มขึ้น

การประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยยังเป็นประโยชน์ให้ครูและผู้ดูแลเด็กได้ทราบข้อมูลเด็กและนำข้อมูลมาออกแบบหรือพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็ก จากความเป็นมาดังกล่าวมาแล้วครูและผู้ดูแลเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่ดำจึงทำวิจัยเรื่องนี้ในปีการศึกษา 2564 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่ดำ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กหญิงและเด็กชาย

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยนี้มีขอบเขตเนื้อหาประเด็นความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 3-5 ปี ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่ดำ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 37 คน เป็นการศึกษาในประชากรเฉพาะกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ ใช้ระยะเวลา 4 เดือน (1 มกราคม พ.ศ. 2565 – 30 เมษายน พ.ศ. 2565) และประเมินความฉลาดทางอารมณ์ด้วยแบบประเมินที่ออกแบบโดย สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยจากการปฏิบัติงานประจำ (Routine to Research: R to R หรือ R2R) ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation research)

ประชากรเป้าหมาย

การวิจัยนี้ทำการศึกษาในประชากรคือเด็กปฐมวัย อายุ 3-5 ปี ซึ่งเป็นนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่ดำ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2564 จำนวน 37 คน เป็นประชากรเป้าหมายในการทำวิจัย เนื่องจากเป็นไปตามหลักการประเมินความฉลาดทางอารมณ์และแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์เด็กอายุ 3-5 ปี ของกรมสุขภาพจิตซึ่งนำมาใช้ประเมินได้กับเด็กที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 3 ปี

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์เด็กอายุ 3-5 ปี (ฉบับย่อ) สำหรับครู/ผู้ดูแลเด็ก (สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต, 2559) ซึ่งเป็นแบบมาตรฐานที่ผ่านการประเมินคุณภาพและรับรองโดยกรมสุขภาพจิต ประกอบด้วยคำถาม 15 ข้อ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านดี

1. แสดงความเห็นใจเมื่อเห็นเพื่อนหรือผู้อื่นทุกข์ร้อน เช่น บอกว่าสงสาร เข้าไปปลอบ เข้าไปช่วย
2. หยุดการกระทำที่ไม่ดีเมื่อผู้ใหญ่ห้าม
3. แบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น ๆ เช่น ขนม ของเล่น
4. บอกขอโทษหรือแสดงท่าที่ยอมรับผิดเมื่อรู้ว่าทำผิด
5. อดทนและรอคอยได้

- ด้านเก่ง**
6. อยากรู้หรืออยากเห็นกับของเล่นหรือสิ่งแปลกใหม่
  7. สนใจ รู้สึกสนุกกับงานหรือกิจกรรมใหม่ๆ
  8. ซักถามในสิ่งที่อยากรู้
  9. เมื่อไม่ได้ของเล่นที่อยากได้ก็สามารถเล่นของอื่นแทน
  10. ยอมรับกฎเกณฑ์หรือข้อตกลง แม้จะผิดหวัง/ไม่ได้สิ่งที่ต้องการ
- ด้านสุข**
11. แสดงความภาคภูมิใจเมื่อได้รับคำชมเชย เช่น บอกเล่าให้ผู้อื่นรู้
  12. รู้จักหาของเล่น หรือกิจกรรมเพื่อสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน
  13. แสดงอารมณ์สนุกหรือร่วมสนุกตามไปกับสิ่งที่เห็น เช่น ร้องเพลง กระโดดเต้น หัวเราะเฮฮา
  14. เก็บตัว ไม่เล่นสนุกสนานกับเด็กคนอื่นๆ
  15. ไม่กลัวเมื่อต้องอยู่กับคนที่ไม่สนิทสนม

ข้อคำถามแต่ละข้อ มีคำตอบที่เป็นไปได้ 4 คำตอบคือ

ไม่เป็นเลย	หมายถึง	ไม่เคยปรากฏ
เป็นบางครั้ง	หมายถึง	นานๆ ครั้ง หรือทำบ้างไม่ทำบ้าง
เป็นบ่อยครั้ง	หมายถึง	ทำบ่อยๆ หรือเกือบทุกครั้ง
เป็นประจำ	หมายถึง	ทำทุกครั้งเมื่อเกิดสถานการณ์นั้น

การให้คะแนน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ข้อ 1-13 และ 15	ไม่เป็นเลย	ให้ 1 คะแนน
	เป็นบางครั้ง	ให้ 2 คะแนน
	เป็นบ่อยครั้ง	ให้ 3 คะแนน
	เป็นประจำ	ให้ 4 คะแนน
กลุ่มที่ 2 ข้อ 14	ไม่เป็นเลย	ให้ 4 คะแนน
	เป็นบางครั้ง	ให้ 3 คะแนน
	เป็นบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน
	เป็นประจำ	ให้ 1 คะแนน

การแปลผลคะแนน แบ่งระดับความฉลาดทางอารมณ์เป็น 3 ระดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การแปลผลคะแนน จากข้อคำถามการประเมินความฉลาดทางอารมณ์

องค์ประกอบ	คะแนนเทียบกับเกณฑ์		
	ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ	ปกติ	สูงกว่าปกติ
ด้านดี	1-11	12-19	20
ด้านเก่ง	1-12	13-19	20
ด้านสุข	1-12	13-18	19-20
ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)	1-39	40-55	56-60

พื้นที่วิจัย

งานวิจัยนี้เก็บข้อมูลนักเรียนปฐมวัยและทำการประเมินที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่ดำ ตั้งอยู่เลขที่ 117 หมู่ที่ 1 ตำบลปากอ่ดำ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงราย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้ระยะเวลาในการวิจัยและรวบรวมข้อมูล 4 เดือน (มกราคม พ.ศ. 2565 - เมษายน พ.ศ. 2565) เริ่มจากการที่ครู/ผู้ดูแลเด็ก ซึ่งเป็นผู้คุ้นเคยดูแลและจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็ก คัดเลือกเด็กที่มีอายุเต็ม 3 ปี นับถึงวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2565 และเริ่มทำการสังเกตพฤติกรรมเด็กตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2564 จนถึงวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2565 เป็นระยะเวลา 4 เดือน แล้วทำการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กโดยใช้แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ เด็กอายุ 3-5 ปี (ฉบับย่อ) สำหรับครู/ผู้ดูแลเด็ก (สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต, 2559) และรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์

สถิติที่ใช้และการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติสำหรับวิเคราะห์ข้อมูลระดับความฉลาดทางอารมณ์ ได้แก่ ความถี่ (frequency) และร้อยละ (Percentage)

สถิติสำหรับทดสอบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กหญิงและเด็กชาย คือ t-Test: Two-Sample Assuming Unequal Variances ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม Microsoft Excel

การพิทักษ์สิทธิของประชากรในงานวิจัย

ครูของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่ดำ ได้แจ้งและได้รับความยินยอมเห็นชอบจากผู้ปกครองเด็กนักเรียนในการศึกษาครั้งนี้ผลการการประเมินความฉลาดทางอารมณ์จะไม่นำไปเปิดเผยต่อสาธารณะในลักษณะของข้อมูลส่วนตัวหรือเผยแพร่เป็นรายบุคคล แต่จะนำไปเป็นข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการ

ปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน จะมีการสื่อสารแจ้งให้ผู้ปกครองของเด็กเป็นรายบุคคลเท่านั้น และผลการประเมินเป็นคะแนนของเด็กรายบุคคลนี้ จะไม่นำไปเปรียบเทียบกับเด็กอื่น หรือกล่าวต่าหานักเรียนหรือผู้ปกครองแต่อย่างใด ข้อมูลจากการวิจัยจะใช้เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่า

ผลการวิจัย

ผลการประเมินความฉลาดทางอารมณ์เด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่า ในภาพรวมนั้นพบว่าเด็กปฐมวัยส่วนมากมีความฉลาดทางอารมณ์ระดับปกติ คิดเป็นร้อยละ 81.1 และสูงกว่าปกติ ร้อยละ 18.9 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย แยกตามรายด้านและภาพรวม แสดงจำนวน และร้อยละ (N=37)

องค์ประกอบ	ผลการประเมินเทียบกับเกณฑ์		
	ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ	ปกติ	สูงกว่าปกติ
ด้านดี	1 (2.7%)	30 (81.1%)	6 (16.2%)
ด้านเก่ง	-	27 (73.0%)	10 (27.0%)
ด้านสุข	-	25 (67.6)	12 (32.4%)
ความฉลาดทางอารมณ์ (EQ)	-	30 (81.1%)	7 (18.9%)

หมายเหตุ ข้อมูลที่แสดงในตาราง เช่น 6 (16.2%) หมายถึง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2

พฤติกรรมเด็กปฐมวัยที่แสดงออกเป็นส่วนมาก โดยจำแนกตามรายด้านพบว่า ด้านดี คือ หยุดการกระทำที่ไม่ดีเมื่อผู้ใหญ่ห้าม ผลประเมิน “เป็นประจำ” ร้อยละ 62.2 (ตารางที่ 3 ข้อ 2) ด้านเก่ง คือ สนใจ รู้สึกสนุกกับงานหรือกิจกรรมใหม่ๆ ผลประเมิน “เป็นประจำ” ร้อยละ 83.8 (ตารางที่ 3 ข้อ 7) ด้านสุข คือ รู้จักหาของเล่นหรือกิจกรรมเพื่อสร้างความสนุกสนานเพลิดเพลิน ผลประเมิน “เป็นประจำ” ร้อยละ 86.5 (ตารางที่ 3 ข้อ 12) รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 พฤติกรรมของเด็กปฐมวัยที่แสดงออก แสดงเป็นจำนวนและร้อยละของเด็ก จำแนกเป็นรายด้านและรายข้อ (N=37)

ประเด็นที่ประเมิน	พฤติกรรมของเด็กปฐมวัย			
	ไม่เป็นเลย	เป็นบางครั้ง	เป็นบ่อยครั้ง	เป็นประจำ
ด้านดี				
1. แสดงความสนใจเมื่อเห็นเพื่อนหรือผู้อื่นทำเรื่อง เช่น บอกว่าสงสาร เข้าไปปลอบหรือเข้าไปช่วย		5 (13.5%)	19 (51.4%)	13 (35.1%)
2. หยุดการกระทำที่ไม่ดีเมื่อผู้ใหญ่ห้าม	2 (5.4%)	12 (32.4%)		23 (62.2%)
3. แบ่งปันสิ่งของให้คนอื่น ๆ เช่น ขนม ของเล่น	2 (5.4%)	20 (54.0%)		15 (40.6%)
4. บอกขอโทษหรือแสดงท่าที่ยอมรับผิดเมื่อรู้ว่าทำผิด	6 (16.2%)	21 (56.8%)		10 (27.0%)
5. อดทนและรอคอยได้	2 (5.4%)	16 (16.2%)		19 (51.4%)
ด้านเก่ง				
6. อยากรู้อยากเห็นกับของเล่นหรือสิ่งแปลกใหม่			7 (18.9%)	30 (81.1%)
7. สนใจ รู้สึกสนุกกับงานหรือกิจกรรมใหม่ๆ			6 (16.2%)	31 (83.8%)
8. ซักถามในสิ่งที่อยากรู้	1 (2.7%)	6 (16.2%)	7 (18.9%)	23 (62.2%)
9. เมื่อไม่ได้ของเล่นที่อยากได้ก็สามารถเล่นของอื่นแทน		1 (2.7%)	8 (21.6%)	28 (75.7%)
10. ยอมรับกฎเกณฑ์หรือข้อตกลง แม้จะผิดหวัง/ ไม่ได้สิ่งที่ต้องการ		3 (8.1%)	18 (48.7%)	16 (16.2%)
ด้านสุข				
11. แสดงความภาคภูมิใจเมื่อได้รับคำชมเชย เช่น บอกเล่าให้ผู้อื่นรู้		3 (8.1%)	8 (21.6%)	26 (70.3%)
12. รู้จักหาของเล่น หรือกิจกรรมเพื่อสร้างความ สนุกสนานเพลิดเพลิน			5 (13.5%)	32 (86.5%)
13. แสดงอารมณ์สนุกหรือร่วมสนุกตามไปกับสิ่งที่เห็น เช่น ร้องเพลง กระโดดเต้น หัวเราะเฮฮา		2 (5.4%)	15 (40.6%)	20 (54.0%)
14. เก็บตัว ไม่เล่นสนุกสนานกับเด็กคนอื่น ๆ	35 (94.6%)	2 (5.4%)		
15. ไม่กลัวเมื่อต้องอยู่กับคนที่ไม่สนิทสนม		6 (16.2%)	24 (64.9%)	7 (18.9%)

หมายเหตุ ข้อมูลที่แสดงในตาราง เช่น 5 (13.5%) หมายถึง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5

คะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กหญิง จำนวน 22 คน และเด็กชาย จำนวน 15 คน เรียงลำดับ มาก-น้อย แสดงให้เห็นดังตารางที่ 4 และผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กหญิงและเด็กชาย ด้วยค่า t-Test: Two-Sample Assuming Unequal Variances พบว่าคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กหญิงและเด็กชายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 4 คะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กหญิงและชาย

เพศ	คะแนนความฉลาดทางอารมณ์ (เรียงลำดับ มาก-น้อย)	จำนวน (N)
เด็กหญิง	60, 59, 57, 57, 56, 55, 55, 54, 54, 54, 54, 54, 54, 54, 54, 52, 52, 51, 49, 48, 48, 43	22
เด็กชาย	60, 58, 55, 54, 54, 54, 54, 53, 53, 51, 51, 49, 46, 44, 43	15

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กหญิงและเด็กชายด้วยค่า t-Test: Two-Sample Assuming Unequal Variances

t-Test: Two-Sample Assuming Unequal variances	$\bar{a}\bar{v}$	$\beta \div$
Mean	53.36363636	51.93333333
Variance	14.81385281	22.78095238
Observations	22	15
Hypothesized Mean Difference	0	
Df	26	
t Stat	0.966049	
P(T<=t) one-tail	0.171460084	
T Critical one-tail	1.70561792	
P(T<=t) two-tail	0.342920168	
T Critical two-tail	2.055529439	

หมายเหตุ $p > 0.05$ พิจารณาที่ $P(T<=t)$ two-tail 0.342920168

อภิปรายผลการวิจัย

การประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยครั้งนี้ เป็นการประเมินคุณลักษณะ 3 ด้าน คือ (1) ด้านดี เป็นความพร้อมทางอารมณ์ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่นโดยประเมินจากการรู้จักอารมณ์ตนเองและผู้อื่น แสดงความเห็นใจหรือปลอบใจผู้ และแสดงความเห็นใจหรือปลอบใจผู้อื่น อดทนรอคอยได้ มีน้ำใจ รู้จักให้ แบ่งปัน รู้ว่าทำผิดหรือยอมรับผิด (2) ด้านเก่ง เป็นความพร้อมทางอารมณ์ที่จะพัฒนาตนไปสู่ความสำเร็จโดยประเมินจากความกระตือรือร้น สนใจใฝ่รู้และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง (3) ด้านสุข เป็นความพร้อมทางอารมณ์ที่จะทำให้ตนเองเกิดความสุข โดยประเมินจากการมีความพอใจ ความอบอุ่นใจ และความสนุกสนานร่าเริง (สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต, 2559)

สาเหตุที่เลือกใช้แบบประเมินแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ เด็กอายุ 3-5 ปี (ฉบับย่อ) สำหรับครู/ผู้ดูแลเด็ก (สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต, 2559) ในงานวิจัยนี้ เนื่องจากเป็นแบบประเมินที่สร้างมาเพื่อมุ่งหมายให้ครู ผู้ดูแลเด็ก ได้ใช้ประเมินและคัดกรองเบื้องต้น ประกอบกับข้อความคำถามเพื่อการประเมินนั้นมีจำนวน 15 ข้อ ซึ่งเป็นจำนวนที่ไม่มากเกินไป ทำให้ครูและผู้ดูแลเด็กสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย มองเห็นประเด็นและจัดทำประเด็นที่จะต้องสังเกตพฤติกรรมเด็ก ในช่วงเวลา 4 เดือน ได้เป็นอย่างดี ไม่ต้องกังวลกับข้อความคำถามหรือประเด็นการประเมินที่มากเกินไป

จากผลการวิจัยนี้ ความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในภาพรวม เด็กส่วนใหญ่อยู่ในระดับปกติ และบางส่วนสูงกว่าปกติ ซึ่งกลุ่มนี้ไม่มีปัญหา ซึ่งตามข้อเสนอของกรมสุขภาพจิตนั้นกล่าวไว้ว่า เด็กที่มีความฉลาดทางอารมณ์ปกติ ควรได้รับการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ในด้านอื่นๆ ให้ดียิ่งขึ้น ครู ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองควรร่วมกันส่งเสริมให้เด็กมีความฉลาดทางอารมณ์ในด้านอื่นๆ อย่างต่อเนื่อง

หากพิจารณาประเด็นในภาพรวม (ตารางที่ 2) จะเห็นว่า มีเด็กที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ ด้านดี ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ 1 คน (ร้อยละ 2.7) ซึ่งครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครอง ต้องให้ความสนใจเพื่อเสริมพัฒนาการของเด็กๆ นี้

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยนี้ มีเด็กปฐมวัยจำนวนหนึ่งที่มีระดับเด็กที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ ด้านดี ต่ำกว่าเกณฑ์ปกตินั้น ครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครอง ต้องให้ความสนใจเพื่อเสริมพัฒนาการเป็นพิเศษ ตามข้อเสนอแนะของกรมสุขภาพจิตแนะนำว่าควรได้รับการประเมินซ้ำด้วยแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ฉบับสมบูรณ์ชุด 55 ข้อ ของกรมสุขภาพจิต เพื่อความชัดเจนในการแก้ไขปัญหาและต้องได้รับการเอาใจใส่พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์อย่างสม่ำเสมอและจริงจัง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยนี้ สำหรับครู ผู้ดูแลเด็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลปากอ่า และผู้ปกครอง ควรให้ความสำคัญและเน้นการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ด้านดี ควรฝึกให้เด็กรู้จักอารมณ์ของตนเอง ฝึกให้เป็นคนมีน้ำใจ แบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่น ฝึกให้รู้ว่าอะไรถูกอะไรผิด และยอมรับผิดเมื่อทำผิด ในส่วนของด้านเก่ง และด้านสุข ก็ควรพัฒนาด้านนี้อย่างต่อเนื่องหรือให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป อาจใช้การประเมินประเมินความฉลาดทางอารมณ์ฉบับสมบูรณ์ ชุด 55 ข้อ ของกรมสุขภาพจิต ซึ่งมีข้อคำถามการประเมินที่ละเอียดกว่าแบบประเมินซึ่งใช้ในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (2563). **มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ**.

http://www.dla.go.th/upload/template/tempNews/2020/4/57040_1.pdf.

วรรณท์ ศรียากกร. (2562). **จิตเวช : ความฉลาดทางอารมณ์**. <https://www.pparam9.com/จิตเวช-ความฉลาดทางอารมณ์/>.

สถาบันราชานุกูล กรมสุขภาพจิต. (2559). **แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ เด็กอายุ 3-5 ปี (ฉบับย่อ) สำหรับครู/ผู้ดูแลเด็ก**. ใน “คลังความรู้สุขภาพจิต กรมสุขภาพจิต” <https://dmh-elibrary.org/items/show/306>.

อรัญญา กุฎจอมศรี. (2557). **การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ SMILE**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.